

nen efter Estulv, sin broder, och Torgård efter sin son.» Fadern har tydligen dött tidigare. Att modern är med om att resa minnesvården över Estulv är anledningen till att han i inskriften betecknas som »Torgårds son».

969. Bolsta, Vaksala sn.

Pl. 26, 27.

Litteratur: B 398, L 200, D 1: 179. J. Bureus, F a 6 s. 201 n:r 172 (Rhezelius), F a 5 n:r 432; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta Uplandica per Thiundiam (1710), s. 261; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 1, s. 74; R. Dybeck, Reseberättelse 1863; UFT h. 5 (1876), s. 74; O. v. Friesen, Runstenar i Uppland och Gästrikland undersökta 1899—1901 (ATA), Anteckningar (UUB), Upplands runstenar (1913), s. 14; E. Brate, Svenska runristare (1925), s. 33; Fornminnesinventering i Vaksala sn 1937—38 (G. A. Hellman m. fl., ATA).

Äldre avbildningar: J. Rhezelius, teckning (F 1 1 n:r 107); osign. träsnitt i Peringskiöld a. a. och B 398; Dybeck (D 1: 179); v. Friesen foto (ATA, UUB).

Runstenen står rest i ett gravfält 75 m. SSÖ om mangårdsbyggnaden i Bolsta n:r 1. 6 m. åt SÖ står U 970. — Platsen är utmärkt på kartan för fornminnesinventeringen 1937—38 (ATA).

Inskriften finnes upptagen i Bureus' samlingar, efter teckning av Rhezelius. Denne anger platsen sålunda: »Waxala Sochn Widh samma By [d. v. s. Bolsta] i en Tompt» (F 1 1), »Der strax hoos i Wreten», d. v. s. nära den förut omtalade U 970 i vreten (F a 6). F a 5: »än en i en Wret». — Om *Ransakningarna* se U 968. — Peringskiöld: »Den andre Runstenen i Bålsta tomt, söder ifrån then förre kulliggande, hafwer bak om sig två små i fyrkant stenlagda Ättegrafwar, med tre stora vpresta stenar i hörnen» (B 398: »Bålsta»; L 200: »Dersammastädes»). — O. Celsius har granskat inskriften den 11 maj 1729. — R. Dybeck har i sin reseberättelse för 1863 antecknat: »Hemmansegaren Per Erik Jansson i Bålstad lofte att resa två i hans tomt liggande runstenar» [U 969 och 970]. Och i *Sveriges runurkunder* samma år: »Två af tomterna i byn, hvilka ligga intill hvarandra, hafva fordom varit uppfyllda af minnesmärken från hednaden, isynnerhet stensättningar . . . Af allt återstår nu bara en stående bautasten och två runstenar, af hvilke ifrågavarande är den ene.» I en förteckning av Dybeck över fornminnen i Vaksala sn (ATA): »I Bålstads tomt stå två nyligen å nyo reste runstenar.» — O. v. Friesen: »Stenen står . . . på ett graffält so. om byn intill den sydöstligaste gårdens uthusbyggnader. Å detta graffält finnas flere ännu stående bautastener.» — Stenen restes på samma plats år 1948.

Blågrå granit. Höjd 1,33 m., bredd nedtill 1,25 m., upptill 0,65. Toppen är avslagen och saknas redan på avbildningarna från 1600-talet. Ytan är slät och jämn. Ristningen är grunt huggen, särskilt runorna. Huggningen framträder ljus mot den mörka ytan. Ofta är det endast denna ljusa skrapning, som kan iakttagas, ingen nämnvärd fördjupning av linjerna. Särskilt framträder rundjurets huvud svagt.

Inskrift:

rahnuipr . lit . rita st . . . . faður sin . in osmunrt hiu

5 10 15 20 25 30 35

Ragnviðr let retta st[æin] . . . faður sinn. En Asmundr hio.

»Ragnvid lät uppresa stenen . . . sin fader. Och Åsmund högg.»

Till läsningen: Intet sk vid inskriftens början och slut; ej heller efter 15 a, 22 r, 27 n, 34 t. Det första namnet är fullt säkert. 13 i är icke stunget. I 17 t saknas h. bst. Runorna 28 o och 34 t äro svaga, men fullt säkra. Alla a- och n-runor ha ensidig bst.

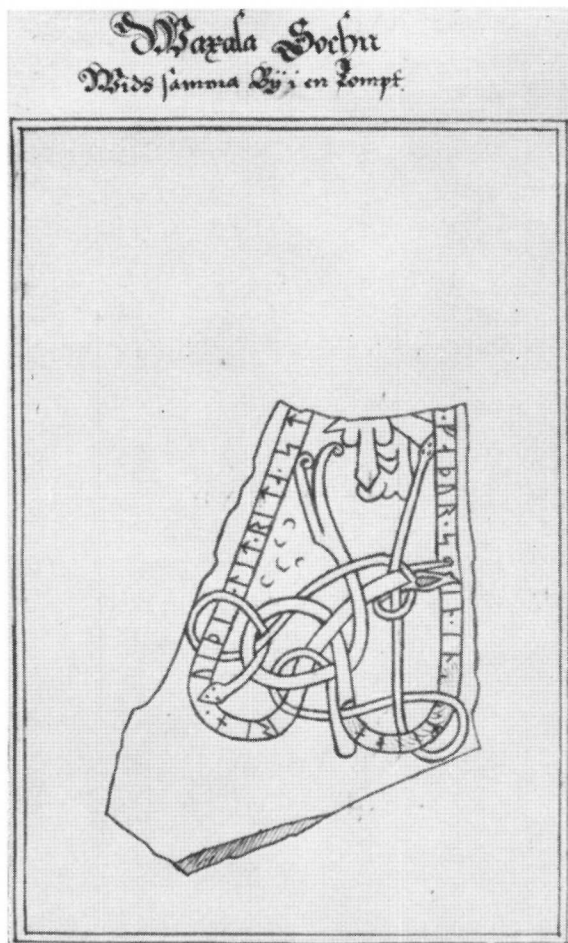

Fig. 78. U 969. Bolsta, Vaksala sn.
Efter teckning av Rhezelius.

Fig. 79. U 969. Bolsta, Vaksala sn.
Efter B 398.

Rhezelius, F 11: 1—8 **rin·uipi**, 28—37 **-... m -- hau**; F a 6: 1—8 **rinuipi**. — B 398: 1—8 **rahnuipr**, 28—37 **osmyrnl iu**. — Celsius: 1—8 **rahnuipr**, 28—37 **osmuitau**; om det sista anmärkes: »mörkt och blindt». — Dybeck: 1—8 **rahnuipr**, 28—37 **o-smu-rihiu**. »h i hiu har jämte sina behöriga kännestreck verkligen det i Bautil förekommande l-kännestreck. I öfrigt är hela ristningen numer mycket matt. — De två djuren, runslingans hufvud m. m., äro i Bautil dels utlemnade, dels ofullständigt återgifne.» — v. Friesen: 1—8 **rahnuipr**, 28—37 **osmunrt hiu**.

Mansnamnet *Ragnvidr* är i inskrifterna endast belagt här. Men från medeltida urkunder förtecknar Lundgrens och Brates namnordbok flera belägg (även i formen Ranvid, Ravid). Liksom andra mansnamn på *-vidr* synes det ha varit speciellt östnordiskt. Linds namnordbok känner det ej från norska eller isländska källor.

Ristningen är ett signerat verk av Åsmund Kåreson. Det är av intresse att konstatera, att han har ristat en korsmärkt sten, som varit rest på ett gammalt gravfält, utan tvivel från hednisk tid. Omkastningen av de båda sista runorna i namnet **osmunrt** är vanlig hos honom. Korset och ornamentiken äro karakteristiska för Åsmund. De båda björnliknande djuren förekomma också på U 860 och U 904.